

ธุรกิจการจัดประชุม

บทวิเคราะห์ธุรกิจ ประจำปีเดือน ตุลาคม 2561

- ❖ ธุรกิจการจัดประชุม มีแนวโน้มการจัดตั้งเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2557 และในปี 2561 (ม.ค. - ต.ค.) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีการขยายตัวของจำนวนและทุนจดทะเบียน 37% และ 41% ตามลำดับ สอดคล้องกับมูลค่าการเติบโตของธุรกิจไมซ์ (MICE) ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง
- ❖ ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีผลประกอบการ และความสามารถในการทำกำไร รวมทั้งผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ค่อนข้างคงที่ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังคงมีแนวโน้มเติบโตมากยิ่งขึ้นในอนาคตจากการขยายตัวของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร เป็นต้น
- ❖ ประเทศไทยมีศักยภาพรองรับการประชุมทั้งระดับในประเทศและระดับสากล ทั้งจากสถานที่ที่การจัดประชุมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การคมนาคมที่มีความสะดวก การส่งเสริมอย่างเป็นทางการของรัฐ การร่วมมือระหว่างภาคเอกชน รวมทั้งศักยภาพของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถต่อยอดธุรกิจจากระดับประเทศสู่ระดับสากล
- ❖ นโยบายการพัฒนาประเทศเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจดิจิทัล นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้มีการจัดประชุมเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาบุคลากรและองค์กรให้มีศักยภาพ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน

ธุรกิจการจัดประชุม

การจัดประชุม สัมมนา การบริหารจัดการ และการส่งเสริมงานด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการบริหารจัดการ และจัดหาพนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกในสถานที่จัดงาน

*จัดประเภทธุรกิจ ตามหลักการจัดการมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี 2552 กระทรวงแรงงาน

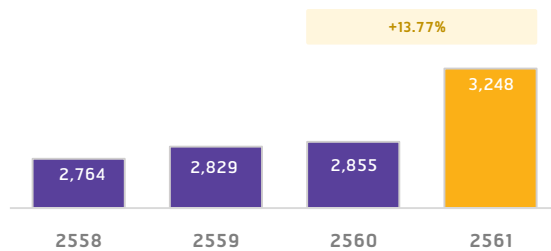
ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจไมซ์ (MICE) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อและการเข้าถึงตลาด ASEAN และ CLMV นอกจากนี้ประเทศไทยมีศักยภาพสามารถรองรับจัดประชุมระดับนานาชาติ อาทิเช่น SportAccord Convention 2018 Affiliate World Asia 2017 และ MDRT Experience and Global Conference 2018

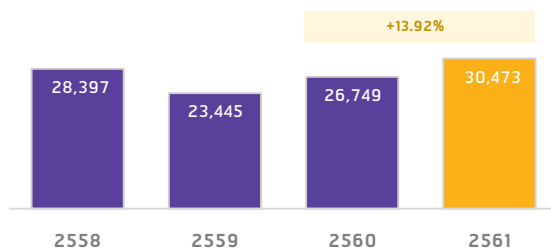
ในปี 2559-2561 จำนวนการจัดประชุม มูลค่ารายได้ของการจัดงาน และจำนวนผู้ร่วมงาน มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีทิศทางสอดคล้องกัน โดยมีปี 2561 มีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

แม้ว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการจัดการประชุมจะไม่เพิ่มในอัตราที่สูงเท่ากับจำนวนผู้เข้าประชุมที่เพิ่มขึ้น แต่การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เข้าประชุมนี้จะส่งผลให้เกิดมูลค่ารายได้กับธุรกิจในช่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดเลี้ยง โรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว แหล่งช้อปปิ้ง สถานบริการความงามและสปา เป็นต้น ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อทริปของผู้เดินทางในกลุ่มธุรกิจไมซ์ (MICE) ในปี 2561 อยู่ที่ 76,135 บาท ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยต่อไป

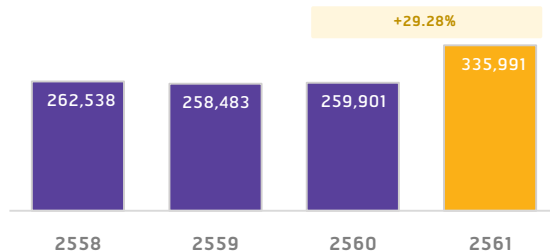
กราฟที่ 1 จำนวนการจัดการประชุม (ครั้ง)

กราฟที่ 2 มูลค่ารายได้ของการจัดงาน (ล้านบาท)

กราฟที่ 3 จำนวนผู้ร่วมงาน (คน)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

การเติบโตของธุรกิจ

การจัดตั้งใหม่ของธุรกิจการจัดประชุมมีแนวโน้มเติบโตสูงขึ้น การจัดตั้งธุรกิจในปี 2561 (ม.ค.-ต.ค.) มีจำนวน 327 ราย เพิ่มขึ้น 36.82% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 (ม.ค.-ต.ค.)

ในส่วนของมูลค่าทุนจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจในปี 2561 (ม.ค.-ต.ค.) มูลค่า 384 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 40.59% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 (ม.ค.-ต.ค.)

ธุรกิจการจัดประชุมมีแนวโน้มเติบโตทั้งจำนวนและมูลค่าทุนทะเบียนจัดตั้งใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมธุรกิจไมซ์ (MICE) ที่เติบโตในทิศทางเดียวกัน โดยธุรกิจดังกล่าวได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรัฐบาลในการผลักดันให้ธุรกิจไมซ์เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

จำนวนธุรกิจและมูลค่าทุน ณ 31 ตุลาคม 2561

ธุรกิจการจัดประชุม ที่ดำเนินกิจการอยู่ จำนวน 2,809 ราย คิดเป็น 0.39% ของธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น มูลค่าทุน 8,810.27 ล้านบาท คิดเป็น 0.05% ของธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ทั้งสิ้น

ธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบบริษัทจำกัด จำนวน 2,377 ราย คิดเป็น 85% มีมูลค่าทุน 8,536.90 ล้านบาท คิดเป็น 96.90% โดยธุรกิจนี้มีมูลค่าทุนไม่เกิน 5 ล้านบาทสูงถึง 97.44%

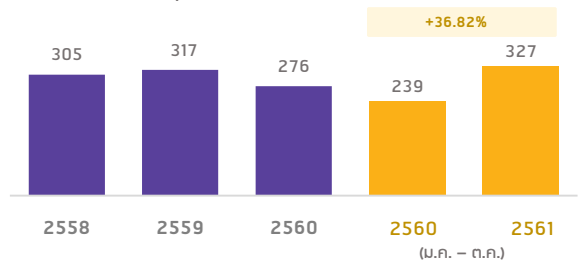
การเพิ่มทุนของธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 3 ปี ย้อนหลัง (ปี 2558 - 2560) โดยในปี 2560 เพิ่มทุน 641.49 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 42.31% เมื่อเทียบกับปี 2559

การกระจายตัวของธุรกิจ

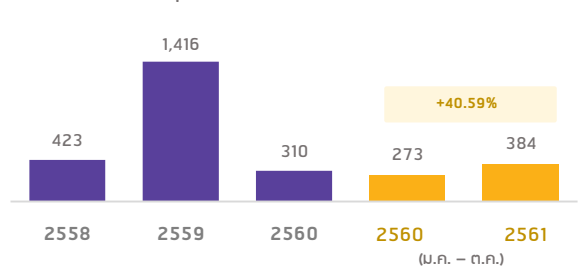
ธุรกิจนี้ตั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร คิดเป็น 56.11% มีมูลค่าทุนสูงถึง 78.78% ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นและเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการเชื่อมโยงทางคมนาคมที่สะดวก

จังหวัดที่ประกอบธุรกิจการจัดประชุมรองลงมา ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น และเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจการค้าและการเชื่อมโยงทางคมนาคมที่สะดวก รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ทั้งนี้ ภาครัฐได้มีนโยบายส่งเสริมการประชุมในจังหวัดต่างๆ เพื่อสร้างการกระจายรายได้ และก่อให้เกิดความเข้มแข็งของภาคชุมชน

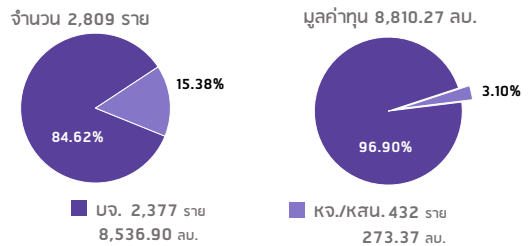
กราฟที่ 4 จำนวนธุรกิจตั้งใหม่ (ราย)

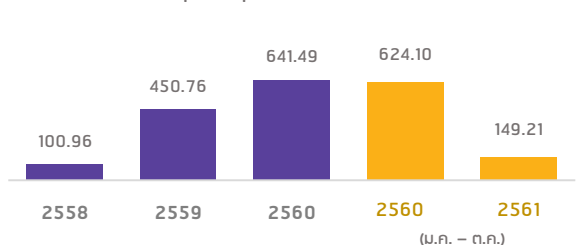
กราฟที่ 5 จำนวนทุนจดทะเบียนตั้งใหม่ (ล้านบาท)

กราฟที่ 6 ธุรกิจดำเนินกิจการอยู่

กราฟที่ 7 การเพิ่มทุนของธุรกิจ (ล้านบาท)

ตารางที่ 1 นิติบุคคลดำเนินกิจการอยู่แบ่งตามภาค

ที่ตั้งของนิติบุคคล	จำนวน		ทุน	
	ราย	%	ล้านบาท	%
กทม.	1,576	56.11	6,940.78	78.78
กลาง	641	22.82	1,019.49	11.57
ตะวันออก	192	6.84	378.43	4.30
ตะวันออกเฉียงเหนือ	147	5.23	161.53	1.83
เหนือ	127	4.52	143.61	1.63
ใต้	90	3.20	108.01	1.23
ตะวันตก	36	1.28	58.42	0.66
รวม	2,809		8,810.27	

การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย

การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทยที่ประกอบธุรกิจการจัดประชุม ณ 31 ต.ค. 61 มีมูลค่าการลงทุน 686.54 ล้านบาท คิดเป็น 7.79% ของการลงทุนในธุรกิจนี้

โดยสัญชาติที่ลงทุนในธุรกิจสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ จีน มูลค่า 234.65 ล้านบาท คิดเป็น 2.66% ญี่ปุ่น มูลค่า 162.21 ล้านบาท คิดเป็น 1.85% และอเมริกัน มูลค่า 53.76 ล้านบาท คิดเป็น 0.61%

ต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยส่วนใหญ่เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย และเป็นประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ (MICE) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสูงสุด โดยต่างชาติมีเชื่อมั่นในศักยภาพของประเทศในด้านความพร้อมและมาตรฐานของสถานที่และบุคลากรในการบริหารจัดการ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจและขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศได้

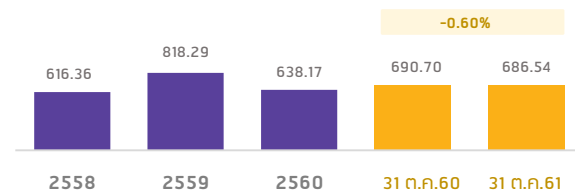
ผลประกอบการธุรกิจ (ปี 2558-2560)

ในช่วงปี 2558-2560 ธุรกิจการจัดประชุมมีรายได้เฉลี่ย 1.1 หมื่นล้านบาทต่อปี และมีกำไรเฉลี่ย 1.3 พันล้านบาทต่อปี โดยมีอัตรากำไรเฉลี่ย 13% โดยปี 2559 เป็นปีที่ธุรกิจสามารถสร้างรายได้ รวมทั้งกำไรได้สูงสุด ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละขนาดธุรกิจ พบว่า ธุรกิจขนาดเล็ก (S) ซึ่งสัดส่วนของจำนวนรายนิติบุคคลที่ส่งการเงินสูงสุด (เฉลี่ย 99.63%) สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นในปี 2559

ปี 2560 ธุรกิจการจัดประชุมมีรายได้ลดลงเล็กน้อยคิดเป็น 1.86% อย่างไรก็ตามรายได้เฉลี่ยต่อรายปี 2560 ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (S และ M) เพิ่มขึ้นจากปี 2559 โดยธุรกิจขนาดเล็ก (S) มีรายได้เฉลี่ยต่อรายที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากเดิม 4.64 ล้านบาทในปี 2559 เป็น 4.70 ล้านบาทในปี 2560

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ได้สูงสุด 5 ลำดับแรกในปี 2559 พบว่ามีรายได้ลดลงเล็กน้อยคิดเป็น 0.15% เท่านั้น โดยในปี 2560 ภาพรวมของธุรกิจขนาดกลาง (M) และขนาดใหญ่ (L) มีรายได้และกำไรเพิ่มขึ้น ในขณะที่ภาพรวมธุรกิจขนาดเล็ก (S) มีรายได้ลดลง

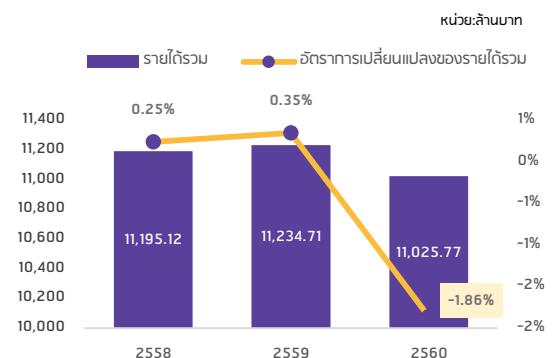
กราฟที่ 8 การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย

ตารางที่ 2 การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย

สัญชาติ	มูลค่า (ล้านบาท)	%
ไทย	8,123.73	92.21
จีน	234.65	2.66
ญี่ปุ่น	162.21	1.85
อเมริกัน	53.76	0.61
สัญชาติอื่นๆ	234.92	2.67
รวม	8,810.27	100

กราฟที่ 9 ผลประกอบการ (ปี 2558-2560)

ตารางที่ 3 ผลประกอบการแยกขนาดของธุรกิจ

ปีงบการเงิน	2558	2559	2560
นิติบุคคลที่ส่งงบการเงิน	หน่วย: ราย		
ขนาดเล็ก (S)	2,056	2,086	1,991
ขนาดกลาง (M)	6	7	6
ขนาดใหญ่ (L)	1	1	2
รวมทุกขนาด	2,056	2,086	1,991
รายได้รวม	หน่วย: ล้านบาท		
ขนาดเล็ก (S)	8,598.05	9,680.67	9,348.06
ขนาดกลาง (M)	1,122.66	385.32	487.57
ขนาดใหญ่ (L)	1,474.42	1,168.73	1,190.14
รวมทุกขนาด	11,195.12	11,234.71	11,025.77
กำไร (ขาดทุน) สุทธิรวม	หน่วย: ล้านบาท		
ขนาดเล็ก (S)	704.23	1,273.55	986.37
ขนาดกลาง (M)	27.60	17.46	74.58
ขนาดใหญ่ (L)	564.76	248.70	300.42
รวมทุกขนาด	1,296.59	1,539.71	1,361.37

อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจ

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธุรกิจการจัดประชุมอยู่ระหว่าง 9-10% ต่อปี ลดลงจากช่วงก่อนหน้า (2557) ที่ 11% เนื่องจากธุรกิจมีการลงทุนเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์ โดยในช่วงปี 2558-2560 มีสินทรัพย์รวม 1.5 หมื่นล้านบาท ซึ่งอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงนี้ เปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิเป็นหลัก พิจารณาได้จากอัตรากำไรสุทธิที่เปลี่ยนไปในแต่ละปี

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพในการดำเนินงานผ่านอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ พบว่าธุรกิจมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ลดลง เนื่องจากรายได้ของธุรกิจเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ อย่างไรก็ตามธุรกิจยังคงสามารถรักษาอัตรากำไรในช่วงเดียวกันนี้ได้

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) ของกลุ่มการจัดประชุม มีค่าน้อยกว่า 1 โดยอยู่ระหว่าง 0.40 - 0.49 แสดงให้เห็นว่าเงินทุนในการดำเนินธุรกิจโดยการพึ่งพาเงินกู้ยืมต่ำ โดยธุรกิจขนาดเล็ก (S) มีการปรับตัวลดลงของอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนที่ชัดเจนจาก 0.70 ในปี 2558 เป็น 0.56 ในปี 2559 ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลาง (M) มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน จาก 0.51 ในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 0.98 ในปี 2560 โดยทั้งสองประเภทธุรกิจมีการปรับตัวของอัตราส่วนนี้ลดลงเล็กน้อยในปี 2559

ตารางที่ 4 อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจการจัดประชุม

ปีงบการเงิน	2558	2559	2560
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)			
ขนาดเล็ก (S)	7.55	13.00	9.19
ขนาดกลาง (M)	1.44	0.82	4.98
ขนาดใหญ่ (L)	18.13	7.10	8.53
รวมทุกขนาด	9.03	9.97	8.64
อัตรากำไรสุทธิ (Net Income Ratio) (%)			
ขนาดเล็ก (S)	8.19	13.16	10.55
ขนาดกลาง (M)	2.46	4.53	15.30
ขนาดใหญ่ (L)	38.30	21.28	25.24
รวมทุกขนาด	11.58	13.70	12.35
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (Total Asset Turnover) (เท่า)			
ขนาดเล็ก (S)	0.92	0.99	0.87
ขนาดกลาง (M)	0.58	0.18	0.33
ขนาดใหญ่ (L)	0.47	0.33	0.34
รวมทุกขนาด	0.78	0.73	0.70
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E Ratio) (เท่า)			
ขนาดเล็ก (S)	0.70	0.53	0.56
ขนาดกลาง (M)	0.51	0.37	0.98
ขนาดใหญ่ (L)	0.12	0.13	0.13
รวมทุกขนาด	0.49	0.40	0.44

ภาคการณ

ธุรกิจการจัดประชุมเป็นธุรกิจที่มีสัดส่วนรายได้สูงที่สุดของอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ของประเทศไทย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงในการเติบโต โดยสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์กรมมหาชน) ประเมินการขยายตัวของมูลค่ารายได้อุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ในปี 2561 ที่ 8.1% ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่เป็นศูนย์กลางของธุรกิจ เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่บริษัทชั้นนำ มีโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมที่สะดวก พร้อมทั้งมีสถานที่สำหรับการจัดประชุมที่รองรับการจัดงานในระดับประเทศ อาทิ Impact exhibition and convention center, BITEC สำหรับส่วนภูมิภาคยังมีโรงแรมและที่พักซึ่งมีความพร้อมในการรองรับการจัดประชุมสัมมนา นอกจากนี้ยังมีความพร้อมด้านบุคลากรและธุรกิจที่เกี่ยวข้องอีกด้วย การขยายตัวของอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) และศักยภาพการเติบโตในอนาคตนี้ส่วนหนึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของการจัดตั้งธุรกิจการจัดประชุมสัมมนาของปี 2561 ซึ่งขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมากว่า 37%

ผลประกอบการของธุรกิจในปี 2560 มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจขนาดเล็กคิดเป็นสัดส่วน 85% ตามโครงสร้างของธุรกิจที่ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กคิดเป็น 99.72% ซึ่งเป็นขนาดที่มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ โดยรายได้มีการเติบโตในทิศทางสอดคล้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นรายได้หลักที่สำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการก่อให้เกิดรายได้ทางตรง การส่งผลกระทบต่อธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดเลี้ยง โรงแรมและที่พัก ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว แหล่งช้อปปิ้ง สถานบริการความงามและสปา และทางอ้อมจากผลของการจัดประชุม เช่น การเจรจาการค้า การลงทุน การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

จากการก้าวสู่สังคมเศรษฐกิจดิจิทัล การส่งเสริมนโยบายไทยแลนด์ 4.0 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศและนโยบายการส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจไมซ์ (MICE) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้มีการจัดประชุมเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการสร้างความเข้าใจเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายรัฐบาล การคมนาคมที่อำนวยความสะดวกและเชื่อมโยงทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถรองรับผู้เข้าร่วมประชุมทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากศักยภาพโดยรวมของประเทศทำให้ธุรกิจการจัดประชุมเป็นที่ยอมรับจากตลาดและมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามในตลาดที่มีการแข่งขันสูง ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการคุณภาพ (Quality Management) เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ของประเทศให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ

